

Cal Serra Vell

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector sud-est del terme de Gaià
Emplaçament Ctra. BP 4313 que surt de Balsareny, al km. 35 pista asfaltada direcció nord uns 3,5 km
Alçada: 505

Coordenades:

Latitud: 41.91065
Longitud: 1.94488
UTM Est (X): 412495
UTM Nord (Y): 4640394

Classificació

Número de fitxa 08090 - 17
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Arrasat
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08089A011000020000YM

Fitxes associades:

[Cal Serra \(casa nova\)](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 14/05/2018 - 02:00

Descripció

Antiga masia que és l'origen de la casa nova de cal Serra, de la qual només en queda un mur ja que la resta va ser arrasada fa uns anys. Estava situada 100 metres al sud de cal Pons, just al lloc on el camí fa un giravolt molt tancat. De l'antiga edificació només se'n conserva un mur de pedra amb un portal. Per la seves característiques, no devia correspondre al cos principal sinó a algun cobert. L'indret on hi havia la construcció principal ha quedat totalment arrasat i ara forma un petit replà al límit sud del turonet, amb escassos vestigis de fonaments i enderrocs.

Observacions:

Informació oral facilitada per M. Carme Ferrer de cal Pons i per Josep Coll Pujols, del Coll de Comadoms

Història

La casa originària de cal Serra es troba 100 metres al sud de cal Pons i pràcticament no en queda res. Cal dir que antigament en aquest sector eren quatre els masos que hi havia: cal Salomons, cal Pons, cal Sastre i cal Serra. Cal Sastre estava entre cal Pons i cal Serra.

Segons dades recopilades per Josep M. Badia, cal Serra ja existia al segle XIV. Concretament, s'esmenta en un pergami de 1370 de l'arxiu del Prat de Cornet amb el nom de Pellicer, i aquell any l'hereu era un tal P. Guillem. Pertanyia a la parròquia de Santa Maria de Gaià. Al segle XVII, segons un capbreu del castell de Gaià de 1692-93, el mas era conegut com a Serra Pelliser, l'hereu era Joan Serra i pagava de cens quatre sous. Al segle XIX, segons el Registre de la Riquesa de 1883, el propietari és Josep Vilaseca Buixadera i les terres del mas abastaven 57,99 ha. Es tractava, doncs, d'un mas de dimensions mitjanes o modestes. Entorn de la dècada de 1930 la propietària era Antònia Vilaseca Santamaria. Els anys de postguerra cal Serra es trobava en condicions molt precàries i amenaçava ruïna, de manera que el 1943 (segons una inscripció) es va construir la casa de nou en un emplaçament més còmode, al costat de l'actual pista que segueix la vall de la riera de Cornet. Però alguns membres de la família van marxar ja cap a Balsareny. Eren diversos germans i alguns van viure-hi fins que es van casar. Entorn de 1962 la casa era buida i s'hi va traslladar la família Bruc, procedent de Viranes, que s'hi va estar fins els volts de l'any 2000. Pel que fa a la casa vella de cal Serra, a la dècada de 1960, Josep Vilarmau, propietari del Soler de Lloberes, la va adquirir i decidí aterrar-la per motius de seguretat, ja que es trobava en ruïnes.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 60, 68, 85.

